2023/2779

12.12.2023

NAŘÍZENÍ KOMISE V PŘENESENÉ PRAVOMOCI (EU) 2023/2779

ze dne 6. září 2023,

kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013, pokud jde o regulační technické normy upřesňující kritéria pro určení subjektů stínového bankovnictví podle čl. 394 odst. 2 nařízení (EU) č. 575/2013

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a o změně nařízení (EU) č. 648/2012 ([1]), a zejména na čl. 394 odst. 4 čtvrtý pododstavec uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Stínové bankovnictví může vést ke zvýšeným rizikům pro finanční stabilitu. Povolení a dohled v souladu s právem Unie toto riziko zmírňuje. Je proto vhodné stanovit, že subjekty, které podléhají takovému povolení a dohledu, se nepovažují za subjekty stínového bankovnictví. Za tímto účelem je nezbytné upřesnit příslušné právní předpisy Unie.

(2) Během nedávné krize COVID-19 se fondy peněžního trhu potýkaly s vážnými problémy s likviditou. Ukázalo se, že rizika spojená s fondy peněžního trhu, zejména za napjatých tržních podmínek, nejsou v Unii plně zmírněna stávajícími obezřetnostními požadavky, a proto mohou vést ke zvýšenému riziku pro finanční stabilitu. Z tohoto důvodu by expozice vůči fondům peněžního trhu měly být považovány za expozice vůči subjektům stínového bankovnictví.

(3) Alternativní investiční fondy, které ve velké míře využívají pákový efekt, s sebou nesou dodatečná rizika, která nejsou z obezřetnostního hlediska považována za dostatečně zmírněná požadavky kladenými na jejich správce aktiv podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/61/EU ([2]). Je proto nezbytné zajistit, aby instituce považovaly alternativní investiční fondy za subjekty stínového bankovnictví, pokud tyto podniky ve velké míře využívají pákový efekt, poskytují úvěry v rámci běžného podnikání nebo nakupují úvěrové expozice třetích stran na svůj vlastní účet.

(4) Instituce by za subjekty stínového bankovnictví neměly považovat finanční instituce, s nimiž se při výpočtu rizikově vážených aktiv podle standardizovaného přístupu stanoveného v čl. 119 odst. 5 nařízení (EU) č. 575/2013 zachází jako s institucemi, neboť tyto finanční instituce jsou povoleny příslušnými orgány a jsou pod jejich dohledem a vztahují se na ně obezřetnostní požadavky, které jsou z hlediska spolehlivosti srovnatelné s požadavky uplatňovanými na instituce.

(5) Určité subjekty jsou vzhledem ke své veřejné nebo poloveřejné povaze nebo statusu družstva výslovně vyloučeny z oblasti působnosti směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/36/EU ([3]), nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 ([4]) a nařízení (EU) č. 575/2013. Proto by instituce tyto subjekty neměly považovat za subjekty stínového bankovnictví.

([1]) Úř. věst. L 176, 27.6.2013, s. 1.
([2]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/61/EU ze dne 8. června 2011 o správcích alternativních investičních fondů a o změně směrnic 2003/41/ES a 2009/65/ES a nařízení (ES) č. 1060/2009 a (EU) č. 1095/2010 (Úř. věst. L 174, 1.7.2011, s. 1).
([3]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/36/EU ze dne 26. června 2013 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o obezřetnostním dohledu nad úvěrovými institucemi a o změně směrnice 2002/87/ES a zrušení směrnic 2006/48/ES a 2006/49/ES (Úř. věst. L 176, 27.6.2013, s. 338).
([4]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 ze dne 4. července 2012 o OTC derivátech, ústředních protistranách a registrech obchodních údajů (Úř. věst. L 201, 27.7.2012, s. 1).

(6) Článek 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES ([5]) vylučuje z oblasti působnosti uvedené směrnice některé pojišťovny a zajišťovny z důvodu jejich velikosti. Tyto podniky jsou malé, a proto nepředstavují významné riziko pro finanční stabilitu. Instituce by proto tyto podniky neměly považovat za subjekty stínového bankovnictví.

(7) Činnosti zprostředkování úvěrů, které subjekty patřící do nefinanční skupiny provádějí jménem jiných subjektů patřících do téže nefinanční skupiny, mají omezený rozsah. Z tohoto důvodu tyto subjekty nepředstavují významné riziko pro finanční stabilitu, a proto by také neměly být považovány za subjekty stínového bankovnictví.

(8) Subjekty, které jsou zahrnuty do dohledu na konsolidovaném základě nad institucemi, které podléhají obezřetnostním požadavkům stanoveným v nařízení (EU) č. 575/2013, by neměly být považovány za subjekty stínového bankovnictví, neboť rizika těchto subjektů jsou zachycena na konsolidované úrovni.

(9) Basilejské základní zásady pro účinný bankovní dohled představují mezinárodně dohodnuté zásady a pevný základ pro regulaci, dohled, správu a řízení rizik bankovního sektoru určité země. Instituce třetí země, která získala povolení od orgánu dohledu, který uplatňuje tyto basilejské základní zásady, a podléhá jeho dohledu, by proto neměla představovat významné riziko pro finanční stabilitu a neměla by být považována za subjekt stínového bankovnictví.

(10) Z téhož důvodu by dceřiné podniky mateřského podniku, který je povolen a podléhá dohledu v souladu s basilejskými základními zásadami, které jsou zahrnuty do obezřetnostní konsolidace a dohledu na konsolidovaném základě nad tímto mateřským podnikem, neměly být považovány za subjekty stínového bankovnictví.

(11) V bodech 1, 2, 3, 6, 7, 8 a 10 přílohy I směrnice 2013/36/EU jsou některé služby a činnosti uvedeny jako bankovní služby a činnosti. Existují však další služby a činnosti prováděné některými subjekty, které jsou velmi podobné těmto bankovním službám a činnostem, pokud zahrnují transformaci splatnosti, transformaci likvidity, pákový efekt nebo převod úvěrového rizika. Tyto služby a činnosti by proto měly být pro účely určování subjektů stínového bankovnictví považovány za bankovní služby a činnosti.

(12) Toto nařízení vychází z návrhu regulačních technických norem, které Komisi předložil Evropský orgán pro bankovnictví.

(13) Evropský orgán pro bankovnictví uskutečnil o návrhu regulačních technických norem, z nichž toto nařízení vychází, otevřené veřejné konzultace, analyzoval potenciální související náklady a přínosy a požádal o stanovisko skupinu subjektů působících v bankovnictví zřízenou podle článku 37 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010 ([6]),

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Kritéria pro určování subjektů stínového bankovnictví

1. Instituce určí jako subjekt stínového bankovnictví:

a) subjekt, který nabízí bankovní služby nebo vykonává bankovní činnosti uvedené v článku 2 a není povolen a nepodléhá dohledu podle žádného z aktů Unie uvedených v příloze tohoto nařízení;

([5]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES ze dne 25. listopadu 2009 o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu (Solventnost II) (Úř. věst. L 335, 17.12.2009, s. 1).

([6]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o zřízení Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro bankovnictví), o změně rozhodnutí č. 716/2009/ES a o zrušení rozhodnutí Komise 2009/78/ES (Úř. věst. L 331, 15.12.2010, s. 12).

b) subjekt kolektivního investování do převoditelných cenných papírů ve smyslu čl. 1 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/65/ES ([7]), pokud je mu povoleno působit jako fond peněžního trhu podle článku 4 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1131 ([8]);

c) alternativní investiční fond ve smyslu čl. 4 odst. 1 písm. a) směrnice 2011/61/EU, pokud platí kterákoli z těchto podmínek:

i) daný alternativní investiční fond je povolen jako fond peněžního trhu podle článku 4 nařízení (EU) 2017/1131;

ii) daný alternativní investiční fond využívá ve velké míře pákový efekt, jak je stanoveno v čl. 111 odst. 1 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 231/2013 ([9]);

iii) danému alternativnímu investičnímu fondu není na základě jeho statutu nebo zakládacích dokumentů zakázáno v rámci běžného podnikání poskytovat úvěry ani nakupovat úvěrové expozice vůči třetím stranám na svůj vlastní účet.

2. Odchylně od odstavce 1 instituce neurčí jako subjekty stínového bankovnictví tyto subjekty:

a) finanční instituce, s jejichž expozicemi se zachází v souladu s čl. 119 odst. 5 nařízení (EU) č. 575/2013;

b) jakýkoli subjekt, který je vyloučen z oblasti působnosti kteréhokoli z těchto aktů:

i) směrnice 2013/36/EU;

ii) nařízení (EU) č. 648/2012;

iii) směrnice 2009/138/ES;

iv) nařízení (EU) č. 575/2013;

c) jakýkoli subjekt, který je osvobozen od uplatňování kteréhokoli z těchto aktů:

i) směrnice 2013/36/EU;

ii) nařízení (EU) č. 648/2012;

iii) směrnice 2009/138/ES;

iv) nařízení (EU) č. 575/2013;

d) jakýkoli subjekt, který je součástí nefinanční skupiny, jehož hlavní činností je vykonávat činnosti zprostředkování úvěrů pro svůj mateřský podnik nebo své dceřiné podniky nebo jiné dceřiné podniky svého mateřského podniku;

e) jakýkoli subjekt, který je zahrnut do dohledu nad institucí na konsolidovaném základě;

f) jakýkoli subjekt usazený ve třetí zemi, který splňuje některé z těchto kritérií:

i) subjekt byl povolen orgánem dohledu třetí země a je pod jeho dohledem v souladu s basilejskými základními zásadami účinného bankovního dohledu;

ii) regulační režim třetí země, v souladu s nímž byl subjekt povolen a podléhá dohledu, byl uznán za rovnocenný režimu uplatňovanému v Unii na tyto subjekty v souladu s ustanoveními o rovnocennosti s platnými právními akty Unie uvedenými v příloze;

iii) subjekt je zahrnut do dohledu na konsolidovaném základě nad institucí, která byla povolena orgánem dohledu třetí země, který uplatňuje bankovní regulaci a dohled na základě basilejských základních zásad pro účinný bankovní dohled, a podléhá jeho dohledu.

([7]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/65/ES ze dne 13. července 2009 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP) (Úř. věst. L 302, 17.11.2009, s. 32).

([8]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1131 ze dne 14. června 2017 o fondech peněžního trhu (Úř. věst. L 169, 30.6.2017, s. 8).

([9]) Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 231/2013 ze dne 19. prosince 2012, kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/61/EU, pokud jde o výjimky, obecné podmínky provozování činnosti, depozitáře, pákový efekt, transparentnost a dohled (Úř. věst. L 83, 22.3.2013, s. 1).

Článek 2

Bankovní služby a činnosti

1. Pro účely článku 1 se bankovními službami a činnostmi rozumí:

a) činnosti uvedené v bodech 1, 2, 3, 6, 7, 8 a 10 přílohy I směrnice 2013/36/EU;

b) jakákoli jiná služba nebo činnost zahrnující transformaci splatnosti, transformaci likvidity, pákový efekt nebo převod úvěrového rizika.

2. Odchylně od odstavce 1 činnosti a služby spočívající v clearingu ve smyslu čl. 2 bodu 3 nařízení (EU) č. 648/2012 nepředstavují bankovní služby a činnosti.

Článek 3

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 6. září 2023.

Za Komisi
předsedkyně
Ursula VON DER LEYEN

PŘÍLOHA

Právní předpisy Unie uvedené v čl. 1 odst. 1 písm. a) a čl. 1 odst. 2 písm. f) bodě ii)

1. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 ([1])
2. směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/36/EU ([2])
3. nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/2033 ([3])
4. směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/2034 ([4])
5. nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 600/2014 ([5])
6. směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU ([6])
7. nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 ([7])
8. směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2366 ([8])
9. směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/110/ES ([9])
10. směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES ([10])
11. směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2341 ([11])
12. směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/59/EU ([12])
13. směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/65/ES ([13])

([1]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a o změně nařízení (EU) č. 648/2012 (Úř. věst. L 176, 27.6.2013, s. 1).

([2]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/36/EU ze dne 26. června 2013 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o obezřetnostním dohledu nad úvěrovými institucemi a o změně směrnice 2002/87/ES a zrušení směrnic 2006/48/ES a 2006/49/ES (Úř. věst. L 176, 27.6.2013, s. 338).

([3]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/2033 ze dne 27. listopadu 2019 o obezřetnostních požadavcích na investiční podniky a o změně nařízení (EU) č. 1093/2010, (EU) č. 575/2013, (EU) č. 600/2014 a (EU) č. 806/2014 (Úř. věst. L 314, 5.12.2019, s. 1).

([4]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/2034 ze dne 27. listopadu 2019 o obezřetnostním dohledu nad investičními podniky a o změně směrnic 2002/87/ES, 2009/65/ES, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/59/EU a 2014/65/EU (Úř. věst. L 314, 5.12.2019, s. 64).

([5]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 600/2014 ze dne 15. května 2014 o trzích finančních nástrojů a o změně nařízení (EU) č. 648/2012 (Úř. věst. L 173, 12.6.2014, s. 84).

([6]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU ze dne 15. května 2014 o trzích finančních nástrojů a o změně směrnic 2002/92/ES a 2011/61/EU (Úř. věst. L 173, 12.6.2014, s. 349).

([7]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 ze dne 4. července 2012 o OTC derivátech, ústředních protistranách a registrech obchodních údajů (Úř. věst. L 201, 27.7.2012, s. 1).

([8]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2366 ze dne 25. listopadu 2015 o platebních službách na vnitřním trhu, kterou se mění směrnice 2002/65/ES, 2009/110/ES a 2013/36/EU a nařízení (EU) č. 1093/2010 a zrušuje směrnice 2007/64/ES (Úř. věst. L 337, 23.12.2015, s. 35).

([9]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/110/ES ze dne 16. září 2009 o přístupu k činnosti institucí elektronických peněz, o jejím výkonu a o obezřetnostním dohledu nad touto činností, o změně směrnic 2005/60/ES a 2006/48/ES a o zrušení směrnice 2000/46/ES (Úř. věst. L 267, 10.10.2009, s. 7).

([10]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES ze dne 25. listopadu 2009 o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu (Solventnost II) (Úř. věst. L 335, 17.12.2009, s. 1).

([11]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2341 ze dne 14. prosince 2016 o činnostech institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění (IZPP) a dohledu nad nimi (Úř. věst. L 354, 23.12.2016, s. 37).

([12]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/59/EU ze dne 15. května 2014, kterou se stanoví rámec pro ozdravné postupy a řešení krize úvěrových institucí a investičních podniků a kterou se mění směrnice Rady 82/891/EHS, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EU, 2012/30/EU a 2013/36/EU a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010 a (EU) č. 648/2012 (Úř. věst. L 173, 12.6.2014, s. 190).

([13]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/65/ES ze dne 13. července 2009 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP) (Úř. věst. L 302, 17.11.2009, s. 32).

14. směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/61/EU ([14])
15. nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/760 ([15])
16. nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 346/2013 ([16])
17. nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 345/2013 ([17])

([14]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/61/EU ze dne 8. června 2011 o správcích alternativních investičních fondů a o změně směrnic 2003/41/ES a 2009/65/ES a nařízení (ES) č. 1060/2009 a (EU) č. 1095/2010 (Úř. věst. L 174, 1.7.2011, s. 1).

([15]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/760 ze dne 29. dubna 2015 o evropských fondech dlouhodobých investic (Úř. věst. L 123, 19.5.2015, s. 98).

([16]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 346/2013 ze dne 17. dubna 2013 o evropských fondech sociálního podnikání (Úř. věst. L 115, 25.4.2013, s. 18).

([17]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 345/2013 ze dne 17. dubna 2013 o evropských fondech rizikového kapitálu (Úř. věst. L 115, 25.4.2013, s. 1).